

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

Сектор за контролу пословања банака

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ИЗРАДУ ОБРАСЦА ДПО

Овом методологијом се детаљно објашњавају елементи и начин израде Извештаја о дневном стању потраживања, обавеза и неискоришћених кредитних оквира - Образац ДПО, који је банка дужна да сачињава и доставља Народној банци Србије у складу са одлуком којом се уређује извештавање банака.

У Обрасцу ДПО, потребно је приказати билансна потраживања и билансне обавезе по појединачним партијама која банка има према правним лицима повезаним са банком, другим банкама и екстратериторијалне организације и тела (у даљем тексту: ЕОТ), као и неискоришћене износе кредитних оквира које је банка одобрила овим лицима. Додатно у односу на наведено, у Обрасцу ДПО банка приказује и све појединачне партије за примљене кредите и неискоришћене кредитне оквири који су одобрени банци, без обзира на то које лице је у питању. Графички приказ обрасца ДПО дат је у Прилогу 1 - ове методологије.

Образац ДПО банка израђује на основу салда књиговодствених рачуна прописаних одлуком којом се прописују Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру за банке, исказаних према структури обавезних шифара у складу са одлуком којом се уређује прикупљање, обрада и достављање података о стању и структури рачуна из Контног оквира.

Правним лицима повезаним са банком за потребе извештаја ДПО сматрају се лица повезана са Банком у смислу закона којим се уређују банке а која су разврстана у следеће секторе:

- 1 – Сектор финансија и осигурања: сва лица осим Централних банака - шифра 10;
- 2 – Јавни нефинансијски сектор: сва лица;
- 3 – Сектор привредних друштава: сва лица;
- 7 – Сектор страних лица: само стране банке – шифра 70, страна правна лица (осим банака) – шифра 71 и екстериторијалне организације и тела – шифра 74;
- 9 – Сектор других правних лица: сва лица осим Правних лица и установа из области образовања и здравствене заштите који се не финансирају из буџета (школе, предшколске, високошколске и здравствене установе) – шифра 91 и Предузетника у стечају – шифра 94.

Банкама и ЕОТ се за потребе извештаја ДПО сматрају лица која су разврстана у секторе под следећим ознакама: 11 – Банке, 70 – Стране банке и 74 – Екстериторијалне организације и тела.

Билансна потраживања банке и неискоришћени кредитни оквири одобрени од стране банке приказују се у бруто износу, у хиљадама динара према категоријама одвојеним у редове:

- **Кредити** – приказују се салда следећих књиговодствених рачуна:
  - 100 - Кредити по трансакционим рачунима,
  - 101 - Пласмани који се одобравају и доспевају у року од једног дана (овернајт),
  - 103 - Кредити за ликвидност и обртна средства,
  - 104 - Извозни кредити,
  - 105 - Инвестициони кредити,
  - 108 - Остали кредити,
  - 200 - Кредити за плаћање увоза робе и услуга из иностранства у инострану валуту,
  - 202 - Пласмани који се одобравају и доспевају у року од једног дана (овернајт) у инострану валуту,

- 203 - Остали кредити у иностраној валути.
- Депозити - приказују се салда следећих књиговодствених рачуна:
  - 110 - Депозити дати ради одобравања кредита,
  - 111 - Остали ненаменски депозити,
  - 112 - Наменски депозити дати у складу с прописима,
  - 113 - Остали наменски депозити,
  - 210 - Депозити дати ради одобравања кредита у иностраној валути,
  - 211 - Остали ненаменски депозити у иностраној валути,
  - 212 - Наменски депозити у иностраној валути дати у складу с прописима,
  - 213 - Остали наменски депозити у иностраној валути.
- Остала билансна потраживања - приказују се салда следећих књиговодствених рачуна:
  - 011 - Опозиви депозити,
  - 012 - Опозиви кредити,
  - 013 - Кредити по репо трансакцијама,
  - 050 - Девизни рачуни,
  - 160 - Потраживања по основу купљених пласмана – форфетинг,
  - 161 - Потраживања по основу факторинга без права регреса и обрнутог факторинга,
  - 162 - Потраживања по основу факторинга с правом регреса,
  - 260 - Потраживања по основу купљених пласмана – форфетинг у иностраној валути,
  - 261 - Потраживања по основу факторинга без права регреса и обрнутог факторинга у иностраној валути,
  - 262 - Потраживања по основу факторинга с правом регреса у иностраној валути.
- Неискоришћени кредитни оквири - приказују се салда следећих књиговодствених рачуна:
  - 913 - Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане,
  - 914 - Остале преузете неопозиве обавезе,
  - 917 - Преузете неопозиве обавезе за неповучене кредите и пласмане у иностраној валути,
  - 918 - Остале преузете неопозиве обавезе у иностраној валути.

Билансне обавезе банке и неискоришћени кредитни оквири одобрени банци, у бруто износу, у хиљадама динара према категоријама одвојеним у редове:

- Кредити - приказују се салда следећих књиговодствених рачуна:
  - 408 - Примљени кредити,
  - 482 - Субординиране обавезе,
  - 508 - Примљени кредити у иностраној валути,
  - 582 - Субординиране обавезе у иностраној валути.
- Депозити - приказују се салда следећих књиговодствених рачуна:
  - 400 - Трансакциони депозити,
  - 401 - Опозиви депозити,
  - 402 - Штедни депозити,
  - 403 - Депозити по основу датих кредита,
  - 404 - Наменски депозити,
  - 405 - Остали депозити,
  - 406 - Депозити и кредити који доспевају у року од једног дана (овернајт),
  - 500 - Трансакциони депозити у иностраној валути,
  - 501 - Опозиви депозити у иностраној валути,
  - 502 - Штедни депозити у иностраној валути,
  - 503 - Депозити по основу датих кредита у иностраној валути,
  - 504 - Наменски депозити у иностраној валути,

- 505 - Остали депозити у страниј валути,
- 506 - Депозити и кредити који доспевају у року од једног дана (овернајт) у страниј валути.
- Остале билансне обавезе - приказују се салда следећих књиговодствених рачуна:
  - 407 - Кредити по репо трансакцијама,
  - 409 - Остале финансијске обавезе,
  - 507 - Кредити по репо трансакцијама у страниј валути,
  - 509 - Остале финансијске обавезе у страниј валути.
- Неискоришћени кредитни оквири – приказује се салдо књиговодственог рачуна 983 - Друга ванбилансна пасива којем је додељена шифра структуре друге ванбилансне пасиве 3 - Одобрени оквирни кредити, депозити или кредитне линије од других банака, фондова и финансијских институција, у складу са одлуком којом се уређује прикупљање, обрада и достављање података о стању и структури рачуна из Контног оквира.

Банка приказује структуру салда књиговодствених рачуна билансних потраживања и обавеза које су наведене у редовима Обрасца ДПО у колонама:

Колона 1: Назив лица (матични број)

Наводи се МБ лица према коме је банка изложена, односно према коме има обавезу (уколико се ради о домаћем правном лицу) или друга одговарајућа идентификациона ознака (уколико се ради о страном лицу).

Колона 2: Сектор

Наводи се двоцифрена шифра сектора коме припада дужник, односно поверилац у складу са шифарником секторске структуре књиговодствених рачуна прописаног одлуком којом се уређује прикупљање, обрада и достављање података о стању и структури рачуна из Контног оквира. За неискоришћене кредитне оквири одобрене банци, ово поље се не попуњава.

Колона 3: Повезаност с банком

Наводи се једна од следећих ознака, у зависности од тога да ли се ради о лицу повезаном с банком или не¹:

1 – повезан с банком

2 – није повезан с банком

За неискоришћене кредитне оквири одобрене банци, ово поље се не попуњава.

Колона 4: Ознака повезаности

Наводи се ознака повезаности (из интерног шифарника банке) коју додељује банка и која мора бити иста за све дужнике и повериоце који чине групу повезаних лица². Ако лице не припада ниједној групи повезаних лица, податак се не попуњава.

Ако је банка идентификовала да лице не припада само једној групи повезаних лица, већ је део више група повезаних лица, треба да унесе ознаку оне групе према којој та група има највећу изложеност са становишта ризика извора финансирања. Под изложеношћу са становишта ризика извора финансирања сматра се износ билансних обавеза банке и неискоришћени кредитних оквири одобреним банци из колоне 13 овог обрасца.

За неискоришћене кредитне оквири одобрене банци, ово поље се не попуњава.

Колона 5: Троцифрени рачун

¹ Појам **лица повезана с банком** има значење дефинисано законом којим се уређују банке.

² Појам **повезана лица** има значење дефинисано законом којим се уређују банке.

Наводи се троцифрени рачун у смислу одлуке којом се прописују Контни оквир и садржина рачуна у Контном оквиру за банке на којем се књиже потраживања/обавезе по основу конкретне партије.

Колона 6: Каматна стопа

Наводи се номинална каматна стопа на годишњем нивоу обрачуната на дан извештаја, изражена у процентима са две децимале.

Колона 7: Датум пуштања/пријема средстава

Датум пуштања средстава је датум када је банка дужнику ставила одобрена средства на располагање (датум исплате средстава на рачун дужника). Датум пријема средстава је датум када је поверилац Банци ставио на располагање одобрена средства (датум уплате на рачун Банке). Код неискоришћених кредитних оквира, потребно је навести датум када су Банци одобрени исти или датум када је Банка одобрила исте у складу са уговором о кредитном оквиру.

Колона 8: Датум доспећа

Наводи се датум доспећа потраживања, односно обавезе. За неискоришћене кредитне оквире, потребно је навести датум расположивости средстава у складу са уговором о кредитном оквиру, док је за искоришћена (повучена) средства која се приказују у реду: Кредити потребно навести датум доспећа. За депозите који су без рока доспећа, потребно је унети дан извештаја.

Колона 9: Валута

Наводи се шифра валуте потраживања, односно обавезе или неискоришћених кредитних оквира у складу са шифарником валутне структуре књиговодствених рачуна прописаног одлуком којом се уређује прикупљање, обрада и достављање података о стању и структури рачуна из Контног оквира. За неискоришћене кредитне оквире одобрене банци, ово поље се не попуњава.

Колона 10: Ознака кредитних оквира

Банка за потраживања и обавезе настале по основу повлачења средстава из кредитних оквира додељује ознаку кредитног оквира која му је додељена у моменту одобрења, односно анексирања. Ознака повучених средстава из кредитног оквира (у билансној евиденцији) и ознака неповучених средстава из тог кредитног оквира (у ванбилансној евиденцији) треба да буде иста. Пример за попуњавање ознаке кредитног оквира дат је у Прилогу 2 ове Методологије.

Колона 11: Ознака субординираног кредита

Банка уноси ознаку "1" за субординирани кредит који је Банка пласирала или који је Банка примила, односно ознаку „0“ уколико није реч о субординираном кредиту који је Банка пласирала или који је Банка примила.

Колона 12: Средство обезбеђења

Банка уноси ознаку средства обезбеђења којима су обезбеђена потраживања према дужнику, односно обавезе према повериоцу, у складу са шифарником о врстама примљених средстава обезбеђења прописаног одлуком којом се уређује прикупљање, обрада и достављање података о стању и структури рачуна из Контног оквира. За примљене кредите и депозите и неискоришћене кредитне оквире одобрене банци, ово поље се не попуњава.

Колона 13: Износ у хиљадама динара

Банка приказује износ бруто књиговодствене вредности узимајући у обзир стање на дан извештаја.

Графички приказ обрасца ДПО

		Правна лица повезана са банком, друге банке и ЕОТ	Остала лица
Билансна потраживања и одобрени кредитни оквири од стране банке	Кредити		
	Депозити		
	Остала потраживања		
	Неискоришћени кредитни оквири		
Билансне обавезе и одобрени кредитни оквири у корист банке	Кредити		
	Депозити		
	Остале обавезе		
	Неискоришћени кредитни оквири		
Потребно приказати у Обрасцу ДПО		Не приказује се у Обрасцу ДПО	

Пример за попуњавање колоне 10 - Ознака кредитног оквира

Пример: Банци је одобрен кредитни оквир у износу од 100.000.000 РСД. Партија је заведена под ознаком кредитног оквира 12054. Банка повлачи средства у износу од 30.000.000 РСД, док је неискоришћени износ кредитног оквира 70.000.000 РСД.

У наведеном примеру, Банка је дужна да код повучене партије (која се приказује у реду: Кредити) и код неискоришћеног износа (који се приказује у реду: Неискоришћени кредитни оквири) у колони "Ознака кредитних оквира" наведе исту ознаку тј. 12054.

Уколико потом дође до анексирања уговора о кредитном оквиру који гласи на 100.000.000 РСД ознака кредитног оквира број 12054, у моменту када је у коришћењу 30.000.000 РСД и том приликом се овом кредитном оквиру додељује нови број партије 12055, неопходно је да банка и за средства у износу од 30.000.000 РСД додели исти нови број партије (12055).

Са друге стране, уколико дође до анексирања само неповученог дела, за претходно повучен део кредитног оквира се не попуњава ознака у овој колони.